

Synpunkter med anledning av granskning av Nacka kommuns översiktsplan 2050

Angående möjliga konflikter mellan översiktsplanen, Naturvårdsplanen och Klimat- och miljöprogrammet

Undertecknad vill härmed inkomma med synpunkter med anledning av granskningen av Nacka kommuns översiktsplan (granskningsversion 2024). Efter att ha granskat denna i relation till kommunens nyligen antagna Naturvårdsplan (2025) samt Klimat- och miljöprogram (2025–2040), vill jag lyfta fram ett antal potentiella konflikter som riskerar att underminera kommunens övergripande hållbarhetsmål.

1. Bebyggelseutveckling och biologisk mångfald Översiktsplanen föreslår fortsatt förtätning, bland annat på Västra Sicklaön och i lokala centrum. Det anges att inga nya bebyggelseområden tillförs, men begrepp som "utvecklad användning" och "mångfunktionell bebyggelse" antyder en risk för ökad exploatering även inom befintligt planlagd mark. Naturvårdsplanen å andra sidan slår fast att förlust och fragmentering av livsmiljöer är ett av de allvarligaste hoten mot Nackas biologiska mångfald.

Synpunkt: Översiktsplanen bör förtydliga hur ekologisk konnektivitet och skyddsvärda områden konkret ska skyddas vid förtätning inom befintliga bebyggelsestrukturer.

2. Skyddsmål och genomförbarhet Planen hänvisar till att 30 % av kommunens yta ska omfattas av naturskydd, vilket är i linje med Naturvårdsplanen och Klimat- och miljöprogrammets ambitioner. Men det saknas tydlig redovisning av hur detta mål ska uppnås, och hur det förhåller sig till parallella ambitioner om förtätning och stadsutveckling.

Synpunkt: Granskad version bör innehålla åtgärdsbeskrivningar för att nå målet om 30 % skyddad natur och sötvattensyta, samt förhålla sig till de skyddsprinciper som anges i naturvårdspyramiden (spara, stärka, skapa).

3. Klimatanpassning och kolinlagring Klimat- och miljöprogrammet betonar vikten av intakta ekosystem för kolinlagring, särskilt äldre skogar och våtmarker. Översiktsplanen behandlar inte kolinlagring eller kolsänkornas roll i fysisk planering.

Synpunkt: Det bör införas ett avsnitt som behandlar kolinlagring i relation till markanvändning, med koppling till klimatmålet om ett klimatpositivt Nacka.

4. Friluftsliv och tillgänglighet Naturvårdsplanen betonar kvantitet som en kvalitet i sig för närnatur och rekreation. Översiktsplanen tar upp friluftsliv ur ett allmänt perspektiv, men saknar analyser av hur förtätning kan påverka rekreativa värden i specifika områden.

Synpunkt: Planen bör utökas med analyser av hur bebyggelseutveckling kan påverka tillgången till närnatur och friluftsytor på kommundsnivå.

5. Ekosystemtjänster och planeringsstöd Både Naturvårdsplanen och Klimat- och miljöprogrammet pekar på ekosystemtjänsters centrala betydelse. Översiktsplanen refererar till detta, men det saknas konkreta verktyg eller planeringsstöd för hur dessa värden ska beaktas i kommande detaljplaner.

Synpunkt: Översiktsplanen bör kompletteras med riktlinjer för hur ekosystemtjänster ska integreras i framtida planering.

7. Trafiksituationen i Boo Översiktsplanen bekräftar att vägnätet i Boo redan idag är mycket hårt belastat och att möjligheterna till vägutbyggnad är ytterst begränsade. Samtidigt föreslås fortsatt förtätning och utveckling inom flera delar av Boo, inklusive Orminge centrum och tidigare fritidshusområden. Kollektivtrafiken når redan sitt kapacitetstak i högtrafik och åtgärdsförslagen är otydliga eller otillräckliga. Ytterligare exploatering utan fördjupad analys riskerar att skapa ökade trafikflaskhalsar, försämrad luftkvalitet samt nedsatt framkomlighet för kollektivtrafiken. Översiktsplanen saknar en konkret redogörelse för hur ökad belastning i detta område ska hanteras. Förslag om kollektivtrafiklösning i form av motorvägsknutpunkt på Värmdöleden i höjd med Björknäs Centrum alt. Orminge Trafikplats saknas. En lösning likt den som idag finns vid Vikdalsvägen/Värmdöleden skulle kunna förbättra framkomlighet med kollektivtrafik.

Synpunkt: Planen bör kompletteras med en sammanhållen trafikanalys för Boo-området, inklusive en väg- och kollektivtrafikstrategi för att undvika förvärrad framkomlighet, köbildning och negativa miljöeffekter. Den bör behandla såväl buller, luftkvalitet och kollektivtrafikens framkomlighet som samordning med planerad bebyggelse.

Sammanfattning Översiktsplanen innehåller en ambitiös inriktning men behöver i högre grad konkretiseras för att vara samstämmig med Naturvårdsplanen och Klimat- och miljöprogrammet. För att äga legitimitet som vägledande dokument och skapa förtroende

för planeringsprocessen, bör planförslaget kompletteras och förtydligas inom ovanstående områden.

Undertecknat

[Redacted signature]

[Redacted text block]